

Slutrapport för projektet

UNGSAM

2019-06-01 – 2021-05-31

Peter Fornander – Ljungby kommun

Daniel Linares – Markaryds kommun

Carl Lundkvist – Älmhults kommun

Inledning

Bakgrund

Under 2019 såg Ljungby, Älmhult, Markaryds kommun och Arbetsförmedlingen ett behov av utökade insatser för ungdomar i målgruppen 16–24 år. Kommunernas bedömning var att det fanns ungdomar i som hamnade ”mellan stolarna” och inte fick rätt stöd för att närma sig arbete, studier eller rätt välfärdssystem. Kombinerat med att det i den månatliga statistiken från Arbetsförmedlingen visade sig att arbetslösheten i målgruppen ökade såg man ett behov av en samordnad insats med utgångspunkt i varje kommun för att vända på siffrorna och identifiera eventuella behov, samverkansytor och insatser.

En projektansökan gjordes och denna beviljades sedan av Sunnerbo samordningsförbund. Projektägare var Ljungby, Älmhult, Markaryd och Arbetsförmedlingen. Projektet kom att kallas UNGSAM och tre projektmedarbetare anställdes, en i varje kommun. Dessa fick titeln ungdomskoordinator (men kommer i denna rapport att enbart kallas koordinator eller koordinatörer). Projektets start blev 2019-06-01 och inom loppet av en månad var alla koordinatörer på plats. Projektet avslutades 2021-05-31.

Målgrupp

Projektets målgrupp var UVAS (ungdomar som varken arbetar eller studerar) 16–24 år samt de ungdomar som riskerar att behöva avbryta sina gymnasiestudier. Målgruppen var även de ungdomar som hade försörjningsstöd. Projektets målgrupp skulle gälla alla i åldersmålgruppen oberoende av behov, bakgrund, kön etc.

Projektmål

I samband med projektansökan bestämdes fem mål. Dessa mål skulle vid projektets avslut mätas och vara en del av utvärderingen av UNGSAM. De övergripande målen var att fler ungdomar skulle komma ut i arbete eller studier (alt i rätt ersättning) och att projektets målsättning var att testa nya metoder, arbetssätt och insatser som skulle ge effekten att målgruppen minskade, både på Arbetsförmedlingen och på kommunernas försörjningsstödsenheter. Dessa metoder, arbetssätt och insatser skulle kunna göras på individ-, verksamhets- och organisationsnivå. Goda exempel på framgång skulle kunna implementeras i den ordinarie verksamheten och delas med till de andra kommunerna och medlemmarna i förbundet. Arbetet med projektmålen kommer att redovisas under resultat och diskuteras under slutsatser.

Nedan följer projektmålen i punktform som de lades fram i samband med projektansökan:

Övergripande mål

- Projektets målsättning är att testa nya metoder och insatser för målgruppen.
- Fler ungdomar i arbete eller studier (alt i rätt ersättning).

SMARTa-mål

- 40% av UVAS som skrivs in i projektet ska avslutas till arbete eller studier.
- Andelen UVAS som uppbär försörjningsstöd ska minska (kommunerna mäter sitt respektive ingångsvärde vid projektstart).

Effektmål

- Ungdomars motivation och inställning till att påbörja, återuppta eller slutföra studier ökar.

Projektorganisation

Projektet har bestått av tre projektmedarbetare, med titeln koordinator, som varit placerade och anställda av respektive kommun. Kommunerna hade sedan vid start, ansvaret att förankra projektet och koordinatör i den verksamhet de ansåg mest lämplig och relevant. Inget beslut togs om att någon av koordinatorerna eller medlemmar skulle ha det samordnande ansvaret för projektet utan det skulle delas av kommunerna och Arbetsförmedlingen. Det skulle finnas en tydlig koppling mellan de tre koordinatorerna vad gäller kommunernas planering och utförande. Koordinatorerna skulle träffas regelbundet för att planera och utbyta erfarenheter. De skulle arbeta över kommungränserna utifrån behov och efterfrågan. Samverkan internt inom kommunerna, externt mellan kommunerna och andra myndigheter sågs som en viktig röd tråd under hela projektet. Samtliga medlemmar i Sunnerbo samordningsförbund har även haft möjlighet att anvisa deltagare till projektet.

Projektet skulle även svara till en styrgrupp bestående representanter från de tre kommunerna, förbundschefen och en representant från Arbetsförmedlingen. Projektets större frågor och vägval skulle förankras i förbundets beredningsgrupp men besluten har fattats av förbundets styrelse och förbundschef.

2. Resultat

Under de två år som UNGSAM har pågått har de tre koordinatorerna arbetat med den primära målsättningen att få ut ungdomar i målgruppen i arbete, studier eller till rätt insats genom att utveckla insatser, metoder och arbetssätt. Dessa har i vissa fall skiljts sig åt men koordinatorerna har hela tiden utgått från de projektmål UNGSAM har i sitt arbete för att nå bästa resultat. Resultatet för UNGSAM och koordinatorerna kommer att redovisas inom ramen för projektmålen nedan. Mätningarna och statistiken i resultaten har hämtats primärt från sektorsövergripande system för uppföljning av samverkan och finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet (SUS) men även från kommunala verksamhetssystem.

Under projektets gång har även frågan kring stegförflyttning, köns- och åldersfördelningen aktualiserats som intressanta mätområden varvid även resultaten av fördelningarna kommer att lyftas i resultaten.

Inskrivning och antal deltagare i projektet:

Innan projektet redovisar resultatet kommer här en sammanställning på antalet ungdomar i UNGSAM och anvisningsförfarandet. Totalt antal deltagare i alla kommuner som registrerats i projektet är 98. Av dessa är 88 (86 unika, två har åter registrerats i projektet) registrerade i SUS. Det finns 10 anonyma deltagare som av olika anledningar inte har kunnat registrerats i SUS. Där kan det tex röra sig om ungdomar med sekretessbelagda uppgifter vars uppgifter då inte kan registreras i systemet. Projektet har även brutit ned siffrorna per respektive kommun. Totalt har 30 ungdomar anvisats till UNGSAM i Ljungby, 42 i Markaryd och 26 i Älmhult.

Av de totalt anvisade ungdomarna i Markaryd har 31 ungdomar anvisats från kommunala verksamheter, 7 har anvisats på övrig väg dvs inte genom någon av medlemmarna utan på egen väg, via familj osv. Arbetsförmedlingen har anvisat 3 ungdomar.

I Ljungby har 5 ungdomar anvisats från Arbetsförmedlingen och resterande 25 är anvisade från kommunala verksamheter.

I Älmhult har 4 ungdomar anvisats från Arbetsförmedlingen och resterande 22 är anvisade från kommunala verksamheter.

Övriga medlemmar, Försäkringskassan och Regionen har anvisat 1 respektive 0 ungdomar vardera.

Alla medlemmar har kunnat anvisa till projektet, men majoriteten av anvisningarna i alla tre kommuner har kommit från den egna kommunens försörjningsstödsenhet. Dock har anvisningar gjorts via den ansvarige för kommunernas aktivitetsansvar (KAA), av andra medlemmars i förbundets verksamheter, av föräldrar och också av ungdomar själva. Vissa riktade anvisningsinsatser har gjorts mellan en eller flera medlemmar i förbundet, där gemensamma möten mellan koordinatörer i Ljungby och Markaryd tillsammans med representanter från Arbetsförmedlingen kan nämnas som exempel för att få in fler ungdomar i projektet från den myndigheten.

Övergripande mål:

Projektets målsättning är att testa nya metoder och insatser för målgruppen:

De tre koordinatörerna har under projektets gång arbetat fram olika insatser och metoder för att arbeta med ungdomarna. Vissa insatser och metoder har varit signifikanta för en eller flera kommuner medan andra har tillämpats av alla tre koordinatörerna. Det finns även insatser och metoder som går under samma rubrik men har tillämpats på olika sätt inom kommunerna. Likheter och skillnader kommer att redovisas under varje rubrik.

Enskilda samtal och insatser:

Kort in i projektet kom koordinatorena fram till att enskilda samtal med varje individ var en framgångsfaktor i arbetet med ungdomarna. Det enskilda samtalet blev centralt och andra insatser och aktiviteter kunde byggas med bakgrund av detta. Varje ungdom som skrevs in i programmet fick ett kartläggnings/inskrivningssamtal så att koordinatören kunde få en överblick om var ungdomen befann sig, vilka mål och delmål denne hade och vilka insatser som kunde vara relevanta för att ungdomen skulle nå sina mål. Därefter upprättades en plan för ungdomen som stöd vid uppföljningarna och arbetet framåt. Alla ungdomar i projektet hade regelbundna individuella samtal som en insats för att följa upp och utvärdera ungdomen och om denne närmade sig sina uppsatta mål.

En annan viktig enskild insats som tillämpades i alla tre kommunerna var stöd vid olika myndighetskontakter. Många i målgruppen har flera olika kontakter och under projektets gång har det framkommit att flera av deltagarna inte känt till vad som skiljer kontakterna åt, hur de fungerar och hänger ihop. Här har koordinatören kunnat vara ett stöd för att reda ut och vissa fall även följa med och stötta deltagarna vid olika möten.

Andra enskilda insatser för ungdomarna var praktiker inom kommunala verksamheter och studiebesök på företag.

Gruppverksamhet

Både Markaryd och Ljungby har använt sig av gruppverksamheter i sitt arbete med ungdomarna. Syftet med insatsen har varit att ungdomarna skulle bli en del av ett sammanhang, få till rutiner och träna på det sociala samspelet med andra.

I bägge kommunerna gjordes gruppverksamheten i samverkan med kommunernas Arbetsmarknadsenheter och vissa insatser samkördes även personal från dessa verksamheter. De ungdomar som bedömdes ha nytta av olika gruppverksamheter som koordinatören och/eller Arbetsmarknadsenheten erbjöd deltog under kortare eller längre tid, utifrån vilket behov och vilka mål de hade. Innehållet i gruppverksamheten anpassades utifrån deltagarna men i båda kommunerna var arbetsmarknadskunskap central. I Markaryd strävade koordinatören att använda arbetsmarknadskunskapen genom att på så sätt stärka ungdomens chanser på arbetsmarknaden. Detta gjorde man genom utbildning och stöd i upprättande av CV och personligt brev, intervjueteknik och hur man går till väga för att söka arbete.

Deltagarna i Ljungby genomförde i sin gruppverksamhet arbetsplatsbesök och studiebesök hos olika företag för att ungdomarna på så sätt skulle få träffa arbetsgivare men också se hur det ser ut i lokalerna hos de olika företagen. De har fått presentation av verksamheterna och rundvisning. Ljungby har också i sin gruppverksamhet stöttat ungdomarna i deras körkortsstudier.

Med hälsan som insats:

Målgruppen koordinatorena ställdes inför hade i flera fall en förekommande ohälsa, en ohälsa som för några ungdomar stod i vägen för deras nästa steg mot egen försörjning. Alla

tre koordinatörer använde dels sina enskilda samtal för att coacha och stärka ungdomarna, men man gjorde även riktade insatser kopplade till just hälsa.

Markaryd valde att använda sig av hälsoinsatser i sina gruppverksamheter där ungdomen utbildades kring sin egen hälsa och hur små eller stora förändringar i det dagliga livet kan skapa motivationen och välbefinnandet att ta sig ut och stanna kvar i arbete eller studier. Hälsoinsatserna utvecklade sig till en central del av gruppverksamheterna och förekommer numera inom alla grupperna på ett eller annat sätt.

I Ljungby fick ungdomarna möjlighet att delta i en hälsoinsats som genomfördes på ett nytt sätt än det man tidigare testat på Arbetsmarknadsenheten. Detta visade sig främst för att få med deltagarnas tankar och önskemål. Upplägget togs fram med hjälp av en metod kallad tjänstedesign. Tjänstedesign bygger på att få en förståelse för individens behov, där man arbetar i en process och tillsammans med individen tar fram idéer som i sin tur leder till skapandet av, i detta fall, en gemensam aktivitet. Och sedan testar man om aktiviteten föll väl ut.

Insatsen i Ljungby började med att ringa in ett utvecklingsområde, det visade sig att flera ungdomar inte utövade någon fysisk aktivitet. Deltagarna har fått svara på en enkät om att få testa olika aktiviteter. Frågorna handlade om typ av aktivitet och hur mycket information deltagaren behöver inför en aktivitet och till sist om deltagaren vill göra aktiviteten i stor/liten grupp eller enskilt. Deltagarna anmälde sig till olika aktiviteter, fick tydliga instruktioner i form av information om lokalen, vad hen bör tänka på gällande klädsel, att koordinatör möter upp innan aktiviteten startar och annan information som kan underlätta. Den aktiviteten som fick mest intressenter via enkäten testades, och alla de som anmält sig till aktiviteten genomförde den. Metoden och dess användning togs dock fram i slutet av projekttiden och kunde dessvärre inte testas fullt ut eller se hela resultatet av projektet.

I Älmhult valde koordinatören med fysisk hälsa som utgångspunkt att starta en träningsinsats där en grupp ungdomar skulle röra mer på sig, alltid utifrån deras egna förutsättningar. Detta fungerade bra med de som medverkade och diskussioner om hälsa uppstod naturligt. Denna insats fungerade även som relationsbyggande mellan koordinatören och ungdomarna. Ett problem var dock att hela gruppen aldrig deltog som en helhet då det alltid var någon som inte kom.

Insatser kopplat till arbetsmarknaden:

I Älmhult och Ljungby utvecklade koordinatörerna två olika typer av jobbprojekt under UNGSAM:s gång. Genom att ungdomarna arbetade nära koordinatörerna, vilka även arbetsledde dem inom Arbetsmarknadsenheternas verksamheter skulle insatsen syfta till att snabbare skapa en relation till ungdomarna och identifiera eventuella hinder på vägen mot egen försörjning. På så sätt var förhoppningen att ungdomarna skulle göra fler stegförflyttningar under kortare tid. Målgruppen man vände sig till var ungdomar som stod väldigt långt ifrån ett arbete och de som under en lång tid befunnit sig hemma i passivitet. Koordinatorerna anpassade de arbetsuppgifter ungdomarna skulle utföra och man

förberedde detta innan uppstart av jobbprojektet. Då koordinatörerna hade skapat en relation till ungdomen innan arbetets start fanns det möjlighet att föra en dialog med ungdomen om vilka behov som fanns samt tydliggöra vad som förväntas av ungdomen. Med några av ungdomarna behövdes en tydlig beskrivning av hur en dag kommer att se ut, allt från hur man gör på fikaraster till vilka andra som kommer att finnas i lokalerna.

I båda kommunerna valde man även inom ramen för insatsen att erbjuda ungdomarna lön för sitt arbete vilket ökade deras motivation att närvara och delta eftersom de fick betalt.

Markaryd arbetade också mot arbetsmarknaden då flertalet ungdomar aktuella i UNGSAM:s målsättning var att komma ut i arbete. Dock har inte detta gjorts i projektform utan inom ramen för det gemensamma arbetssättet (se under arbetssätt Markaryd) som koordinatör i UNGSAM har varit med och arbetat fram. Koordinatör arbetade tillsammans med sina kollegor på Arbetsmarknadsenheten med arbetsgivare inom kommunen, näringslivet och bemanningsföretag med syfte att få ungdomarna att ta nästa steg ut på arbetsmarknaden. För koordinatörens del har främst rustandet av ungdomarna och förslag till urval vid rekryteringar varit aktuellt. Detta då samarbetet kring näringslivet knutits till en person på Arbetsmarknadsenheten. Dock har koordinatör vid olika rekryteringsträffar varit närvarande som stöd för de ungdomar som kallats.

Insatser som stöd vid studier:

Som tidigare nämnts har de tre kommunerna i insatserna använt sig av enskilda samtal med ungdomarna under projektets gång. Här har man kunnat coacha och motivera de ungdomar som antingen studerar eller vill börja studera. Utöver de enskilda samtalen har även koordinatörerna använt sig av andra insatser kopplat till studier.

I Ljungby samordnade koordinatör även insatser genom distansstudier för ungdomarna inskrivna på Sunnerbrogymnasiet. Här stöttade man upp några enskilda ungdomar som inte klarat av att studera på plats i skolan genom att ge dem möjlighet att studera i Arbetsmarknadsenhetens lokaler. För de som inte fick studera och därmed inte kunde studera på egna villkor på skolan blev möjligheten att studera i andra lokaler viktig. Under studierna hade även ungdomarna tillgång till en lärare från gymnasiet. Tyvärr kunde inte insatsen testas i den utsträckning som man hoppats på. Detta berodde på att målgruppen inte haft tillräckligt intresse för studier på gymnasieskolan. Koordinatör har däremot sett att det funnits större intresse för studier inom folkhögskolor och Komvux verksamheter.

Då målet för ungdomarna i projektet var att ta sig vidare bland annat genom studier fick de även av koordinatör i Markaryd stöd att ta sig vidare. Markaryd upplät precis som Ljungby sina lokaler för de ungdomar som inte kände att de kunde studera hemma eller i skolan. Koordinatör stöttade även ungdomarna i kontakten med Studie- och yrkesvägledare om de var intresserade av att komplettera sina tidigare studier eller vidareutbilda sig. Till skillnad från Ljungby var de som studerade i lokalerna främst ungdomar på Komvux. Ungdomar som höll på att skrivas ut ur sina studier men som genom koordinatörs stöd kunde fortsätta sina studier.

Punktinsats inför studenten

Som en del i projektet gjordes även en preventiv insats från koordinatören i Markaryd där denne gjorde en videopresentation kring arbetsmarknadskunskap för Markaryds kommande studenter. Syftet med insatsen var att förbereda studenterna på arbetslivet efter gymnasiet och vad som kan krävas av en person på arbetsmarknaden. Även information av CV, personliga brev, intervjuteknik och var man kan söka arbete spelades in. För att nå ut till studenterna samarbetade koordinatören med studie- och yrkesvägledaren på gymnasiet som bidrog till att sprida informationsfilmen till studenterna. Initialt var tanken att koordinatören på plats skulle bistå med information men utifrån rådande pandemiläge fick insatsen göras digitalt.

Gemensamma arbetssätt och metoder mellan verksamheter:

Markaryd beslöt tidigt under projektet att UNGSAM och Arbetsmarknadsenheten tillsammans skulle skapa arbetssätt och metoder för alla deltagare de kom i kontakt med. Konkret innebar detta att projektet och verksamheten samarbetade kring hur inskrivningar, insatser, processflöde, uppföljningar och utvärderingar skulle se ut och det gjordes en gemensam processkarta för deltagare i alla åldrar. Även Ekonomiskt bistånd inkluderades i skapandet av arbetssättet, specifikt kopplat till inskrivning och uppföljningar.

Då endast Ekonomiskt bistånds klienter är aktuella för insatser via Arbetsmarknadsenheten medan UNGSAM:s målgrupp är bredare gavs möjligheten att pröva arbetssättet på målgrupper även utanför Ekonomiskt bistånd. Alla de inskrivna i projektet som kommer från andra verksamheter inom kommunen eller andra myndigheter har därmed hanterats utifrån samma arbetssätt, vilket har visat sig framgångsrikt även där. Resultatet har varit en tydlig struktur för ungdomarna från inskrivning till avslut i projektet med ett stort inflöde av anvisningar, särskilt från ekonomiskt bistånd. De ovan nämnda insatserna som utförts i Markaryd har därmed redan under projektets gång testats i ordinarie verksamhet och till andra målgrupper.

Trappan

För att mäta resultat i form av den stegförflyttning som våra deltagare gjort, arbetades det fram fram en modell som vi kallar för Trappan. Den används delvis som komplement till SUS men även tillsammans med deltagarna för att de ska få en delaktighet i sin process och den utveckling som de gör. Utöver det så kan den användas för att säkerställa att vi arbetar med rätt målgrupp.

På en 6-gradig skala där 1 är långt ifrån arbetsmarknaden och 6 är i arbete eller studier mätte koordinatörerna de steg som ungdomarna gjorde. Vikten av att ta sig till nästa steg, oavsett var man befann sig inledningsvis på trappan blev fokuset för koordinatörerna. Även ett steg på skalan där man inte kom ut i egen försörjning var lika viktigt som för de som tog sig till översta trappsteget. Mätningarna och stegförflyttningarna var individuella för ungdomarna utifrån varje ungdoms förutsättning. (för att se trappan och resultat i sin helhet, se bilaga 1)

Fler ungdomar i arbete eller studier (alt i rätt ersättning).

Under projektets gång har målet för koordinatorena varit att få så många ungdomar ut i arbete, studier eller till rätt form av ersättning. Koordinatorerna har via SUS kunnat registrera hur ungdomens situation ser ut vid inskrivning och vid avslut av deltagande i UNGSAM. Projektet kommer nedan att redovisa antalet deltagare i projektet, vart de befann sig vid inskrivning och vilken sysselsättning de hade vid avslut av projektet för att redovisa huruvida resultatet kopplat till projektmålet har sett ut.

Deltagarnas ersättning vid inskrivning och utskrivning:

Som en indikator för att visa hur ungdomarnas situation har förändrats eller inte efter deltagande i UNGSAM har statistik för ersättningar före och efter tagits fram. Nedan visas den typ av ersättning individen hade när denne blev aktuell i projektet. Då en individ kan ha flera ersättningstyper samtidigt kommer totalsumman av antalet försörjningar nedan kommer därför vanligtvis vara högre än antalet deltagare.

Försörjningskälla	Antal deltagare före insats	Antal deltagare efter insats
Aktivitetsersättning	3	4
Aktivitetsstöd	5	18
Annan offentlig försörjning	5	5
Försörjningsstöd	43	22
Ingen offentlig försörjning	24	33
Sjukersättning	0	1
Sjukpenning/Rehabpenning	2	0
Studiestöd/Studiemedel	12	15

Resultatet visar att andelen ungdomar aktuella för försörjningsstöd minskat med nära hälften efter projektet. Andelen ungdomar som försörjer sig utan offentlig försörjning och genom studiemedel har också ökat efter projektet vilket visar på att fler ungdomar nu försörjer sig genom arbete eller studiemedel. En annan indikator är att andelen ungdomar med aktivitetsstöd ökat markant efter UNGSAM. Inom andra ersättningar än arbete och studier har ytterligare en ungdom erhållit aktivitetsersättning samtidigt som två ungdomar numera inte har sjukpenning. Summan för andra offentliga ersättningar har inte heller förändrats efter UNGSAM. Därmed har inte fler ungdomar aktuella för andra ersättningar ökat under projektet.

Deltagarnas sysselsättning:

Ett annat mätinstrument för att få fram resultatet för projektmålet är att mäta sysselsättning före och efter deltagande i UNGSAM. Resultatet visas aggregerat för hela urvalsperioden. Observera att ungdomarna kan förekomma i flera tabeller då vissa deltagare till exempel både studerar och arbetar eller studerar och söker arbete.

Sysselsättning	Antal före	Antal efter
Förvärvsarbete	3	25
Studier	19	25
Aktivt arbetssökande	15	41
Ej avslutade		16
Arbete och/eller studier	21	50

Resultaten visar att andelen förvärvsarbetande och studerande ungdomar efter projektet har ökat. 25 ungdomar efter gentemot 3 (88 %) före förvärvsarbetar nu och andelen studerande ungdomar har ökat från 19 till 25 (24 %). En positiv ökning i båda fallen. Andelen aktivt arbetssökande har också ökat rejält från 15 till 41 (63 %).

Vid UNGSAM:s avslut fanns 16 personer vars tid skulle fortlöpt om projektet inte avslutats. Mätningen av deras resultat kan därmed inte redovisas vid slutrapporten. Alla de ärenden som inte avslutats har i stället överförs till kommunernas arbetsmarknadsenheter, KAA eller andra anvisande myndigheter varvid deras framtida resultat när de avslutas i stället kommer att redovisas i de verksamheternas statistik.

Sammanfattningsvis visar resultaten att majoriteten av ungdomarna inskrivna i projektet har gjort den önskade stegförflyttningen vi hoppades på vid start av projektet. En stor del har gått till arbete eller studier vilket är glädjande.

SMARTa-mål

40% av UVAS som skrivs in i projektet ska avslutas till arbete eller studier:

Som en del av de SMARTa-målen inför projektets start bedömde projektägarna det som en fullt uppnådd siffra att 40 % av de som skrivits in i projektet vid avslut av UNGSAM skulle ha avslutats till arbete eller studier. Precis som vid bedömningen av resultatet kring det övergripande målet om arbete, studier eller annan ersättning som redovisats tidigare använde sig projektet av SUS för att få fram underlag.

Totalt har som tidigare nämnts 96 personer anvisats till projektet. Av dessa var 16 ungdomar fortfarande aktiva vid avslut av projektet. Dessa ungdomar räknas inte med i statistiken då deras deltagande i UNGSAM avbröts då projektet avslutats varvid koordinatören därmed inte kunde slutföra sitt arbete. Då talar vi i stället om 80 ungdomar där 40 % motsvarar 32 ungdomar. Precis som vid redovisningen av ovan nämnda övergripande mål använder sig projektet av tabellen nedan som en del i sitt resultat. En skillnad är dock att andelen ungdomar som både arbetar och studerar räknas som en individ i statistiken och inte två då det annars blir ett missvisande resultat vid redovisningen:

Sysselsättning	Antal före	Antal efter
Förvärvsarbete	3	25
Studier	19	25
Aktivt arbetssökande	15	41
Ej avslutade		16
Arbete och/eller studier	21	50

Tabellen visar att det totalt är 50 ungdomar som antingen arbetar och/eller studerar. Detta motsvarar 62,5 % av de inskrivna ungdomarna som har gått vidare till arbete eller studier. Utifrån att man kan registrera flera avslutsorsaker i SUS kan dock projektet med säkerhet visa att minst 31 % av ungdomarna gått vidare till arbete eller studier men det går inte att visa det exakta antalet till SUS verktyget.

Dock har kommunerna genom egen statistik kommer fram till att totalt 49 ungdomar har gått till arbete eller studier. I Ljungby redovisas den egna statistiken att fem ungdomar har gått ut i arbete och tre har avslutat projektet med att gå till studier. Markaryd redovisar 12 ungdomar som gått ut i arbete och 17 som antingen efter avslutad insats studerar med CSN medel på antingen Vuxenutbildningen eller Gymnasiet. En person har vid avslutad insats både arbetat och studerat i samband med avslut och har därför registrerats på båda avslutsorsakerna. Älmhult redovisar 12 ungdomar som antingen har avslutats till arbete eller studier. Det innebär totalt att 49 ungdomar gått ut i arbete eller studier efter avslutad insats vilket motsvarar 61 %

Projektet bedöms därmed uppnå målet om att 40 % av UVAS antingen har arbete eller studier efter avslutat deltagande.

Andelen UVAS som uppbär försörjningsstöd ska minska (kommunerna mäter sitt respektive ingångsvärde vid projektstart):

Som en del i att mäta resultatet om andelen UVAS som uppbär försörjningsstöd minskat har varje kommun mätt andelen ungdomar, aktuella på försörjningsstöd vid 3 tillfällen under projektet. Detta har gjorts vid start av projektet den 1:e juni, ett år senare samma datum år 2020 och dagen efter projektets slut dvs den 1:e juni 2021. Mätningen har endast avsett de ungdomar i målgruppen som inte är aktuella tillsammans med sina föräldrar. Dessa räknas, trots att de ingår i rätt målgrupp inte med i mätningen även om de är aktuella på försörjningsstöd tillsammans med sina föräldrar. Detta då barnen studerar på gymnasiet vilket gör att föräldrarna är försörjningsskyldiga för deras uppehälle. Inga barn aktuella i målgruppen har heller anvisats av försörjningsstöd till projektet då de inte är den primära målgruppen att arbeta med för att nå självförsörjning i hushållet. Barnen kan dock ha varit aktuella i UNGSAM projektet om de anvisats från annat håll. Dock går inte detta att redovisa då det råder sekretess mellan myndigheterna och mellan UNGSAM och försörjningsstöd i de ärenden där ungdomen inte anvisats därifrån. Nedan redovisas statistiken kommun för kommun:

Statistik Markaryd ekonomiskt bistånd:

Unga med försörjningsstöd:

1:e juni 2019: 18 st

1:e juni 2020: 7 st

1:e juni 2021: 6 st

Statistik Älmhult ekonomiskt bistånd:

Unga med försörjningsstöd:

1:e juni 2019: 39 st

1:e juni 2020: 28 st

1:e juni 2021: 40 st

Statistik Ljungby ekonomiskt bistånd:

Unga med försörjningsstöd:

1:e juni 2019: 9 st

1:e juni 2020: 27 st

1:e juni 2021: 23 st

Totalt i alla tre kommunerna var andelen ungdomar aktuella på försörjningsstöd 66 vid den första mätningen. Vid mätningen 2020 var andelen ungdomar 62 för att vid mätningen vid avslut av projektet stanna på 69 ungdomar. Därmed ökade andelen ungdomar under projektets gång vilket visar på att projektmålet totalt sett inte har uppnåtts i den sammanlagda statistiken för de tre kommunerna.

Dock visar resultatet av andelen ungdomar på försörjningsstöd vid avslut av UNGSAM sig olika i respektive kommun. Andelen ungdomar aktuella på försörjningsstöd har ökat i både Ljungby och Älmhult men minskat i Markaryd.

Sammanfattningsvis visar resultatet på att UNGSAM inte uppnått projektmålet att minska andelen ungdomar på försörjningsstöd totalt sett efter att projektet avslutats ökat upp till 9,7 %. Dock har projektmålet uppnåtts i Markaryd då andelen ungdomar på försörjningsstöd minskade med över 60 % sedan start.

Utgår projektet endast från att redovisa andelen inskrivna från försörjningsstöd i UNGSAM var 43 anvisade. Av dessa gick 22 vidare till en annan försörjning efter avslutade insatser vilket motsvarar en minskning med 51 %.

Effektmål:

Ungdomars motivation och inställning till att påbörja, återuppta eller slutföra studier ökar:

Ungdomarna i UNGSAM som anvisades medan de samtidigt studerade kom nästan uteslutande ifrån gymnasieskolorna. Dock fanns det även anvisningar där ungdomarna studerade på Vuxenutbildningen. Här skulle koordinatörerna tillsammans med framför allt den ansvarige för kommunernas aktivitetsansvar (KAA) arbeta med att motivera ungdomarna till att påbörja eller återuppta sina studier och klara av att slutföra dem. Koordinatorerna använde sig av olika insatser som beskrivits tidigare för att uppnå dessa mål. I alla tre kommuner har ett nära samarbete med KAA:n varit viktigt och KAA:n har bjudits in vid flertalet styrgruppsmöten under projektets gång. I Älmhult och Ljungby har även KAA:n varit anställd inom samma verksamhet under hela eller större delen av projektets gång. I Markaryd har KAA:n varit anställd inom en annan förvaltning.

Det finns även ungdomar anvisade från andra håll som vägletts av koordinatörerna till att påbörja eller återuppta studier, dock på Vuxenutbildningen. I statistiken görs dock ingen skillnad utan resultatet redovisas i sin helhet oavsett typ av studie.

Mätningen som ligger till grund för resultatet och huruvida effektmålet uppnås görs delvis genom statistiken i SUS vilket redovisas nedan men också genom det införda mätinstrumentet i projektet kallat trappan. Initialt kommer tabellen från SUS att redovisas och dess resultat presenteras. Till skillnad från tidigare tabeller redovisas endast kolumnen för studier:

Sysselsättning	Antal före	Antal efter
Studier	19	25

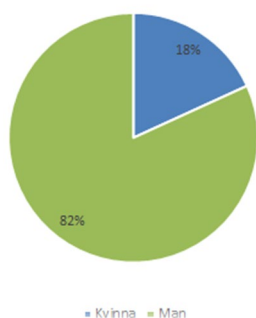
Resultatet visar att andelen ungdomar som studerar har ökat från 19 till 25 ungdomar. Därmed har fler ungdomar både fortsatt studera och påbörjat studier. Statistiken visar dock inte på de mjuka värdena motivation och inställning utan endast på siffror.

Statistik kopplat till kön och ålder:

I samband med att projektbeskrivningen för UNGSAM gjordes hade inte projektägarna som mål att mäta köns- eller åldersfördelningen i projektet. Men då det dock under projektets gång framkom att det var mer relevant att vad som inledningsvis bedömdes valde koordinatörerna att föra statistik kopplat till kön och ålder. Nedan kommer respektive områdes resultat att redovisas.

Könsfördelningen:

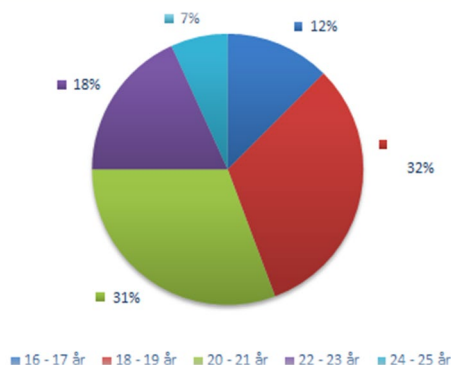
Redan vid de första anvisningarna noterade koordinatörerna att de anvisade parterna främst anvisade män till projektet. Nedan visas andelen män och kvinnor i projektet:

Statistiken visar på att 82 % av de anvisade varit män och endast 18 % kvinnor i UNGSAM. En mycket större andel män som har anvisats. Fördelningen av män respektive kvinnor har sett likadan ut i alla tre kommuner och ingen medlem i förbundet har inte heller anvisat fler eller färre kvinnor till projektet.

Åldersfördelningen:

När det kommer till de åldrar ungdomarna som deltagit i projektet varit i har det varit relativt spritt. I grafen nedan redovisas åldersgrupperna:

Noterbart i resultatet är att 63 % av ungdomarna i projektet varit mellan 18–21 år medan endast 25 % varit mellan 22 till och med dagen innan man fyller 25 år. Resterande del, 12 % har varit minderåriga och under 18 år. Projektet har därmed främst varit en insats för de som antingen studerar på gymnasiet eller precis har tagit studenten.

4. Slutsater

UNGSAM har varit ett intensivt och spännande projekt där koordinatörerna på flera sätt har fått möjlighet att pröva och utveckla sina tankar och idéer under de två åren som projektet varit i gång. Koordinatorerna har uppskattat den möjlighet projektet har gett att träffa och stötta de ungdomar som anvisats till projektet. Resultaten av de insatser, metoder och arbetssätt som koordinatörerna har varit med och tagit fram, utvecklat och genomfört har visat sig positiva för de ungdomar som ingått i projektet och bidragit till att arbeta mot de projektmål som satts upp för UNGSAM. Nedan kommer slutsatserna av det resultat som framkommit kopplat till projektmålen att redovisas under respektive rubriker. De som har bidragit till slutsatser är dels koordinatörerna själva, dels respektive projektägare i UNGSAM.

Efter resultatgenomgången av de projektmål som framtagits framkommer det att UNGSAM uppnått resultat i fyra av fem projektmål. Det projektmål där UNGSAM inte lyckats uppnå resultat rör att minska totala andelen ungdomar som uppbär försörjningsstöd. Slutsatser kring projektmål kommer redogöras separat nedan. Därefter kommer slutsatserna kring köns- och åldersfördelningen att göras. Avslutningsvis kommer projektet redogöra för sina slutsatser kopplat till UNGSAM:s målgrupp, projektorganisation och tankar avseende implementering av projektet i den befintliga verksamheten.

Övergripande mål

Projektets målsättning är att testa nya metoder och insatser för målgruppen:

Under hela projektets gång har koordinatörernas tagit fram, utvecklat och genomfört insatser för ungdomarna. I varje kommun har koordinatörerna utifrån de förutsättningar som finns arbetat med ungdomarna. I alla kommuner har samtliga insatser visat på goda resultat men både Ljungby och Älmhult ser att den i särklass mest effektiva insatsen under projektets gång har varit Jobbprojektet. Insatsen ökade motivationen hos deltagarna. Många lyckades bryta sin passiva livssituation och deras lust och motivation ökade för att börja studera eller arbeta. Detta ledde sedan vidare till att deltagarna tog tydliga steg till arbete eller studier.

Ljungby och Markaryd kan även se att insatserna inom gruppverksamheten medförde goda resultat. Insatserna ledde till att deltagarna lyfte varandra och de fick ny kunskap inom flera områden som berörde arbetsmarknad och hälsa. Det rustade även ungdomarna för arbetslivet.

Koordinatorerna i alla tre kommuner bedömer även att det i arbetet med ungdomarna, anvisade från gymnasiet är positivt om insatserna förläggs utanför skolan. Flera ungdomar har i projektet uttryckt en misstro och brist på motivation i skolan och är för många kopplad till dåliga erfarenheter och misslyckanden. Utifrån detta har initiativet att förlägga studier och enskilda samtal på arbetsmarknadsenhetens lokaler slagit väl ut.

För Markaryds del var inkluderingen av UNGSAM i skapandet av arbetssättet, metoderna och processflödet som Arbetsmarknadsenheten tagit fram är en av, om inte den största framgångsfaktorn för projektet i Markaryd. Genom att skapa en gemensam plattform har ett stadigt flöde av ungdomar inkommit till projektet samtidigt som tydliga insatser och planeringar har gällt. Det har även underlättat i implementeringen då alla insatser, dokument och rutiner tagits fram och prövats tillsammans med Arbetsmarknadsenheten.

Ljungby noterade initialt samtidigt att det under projektets gång har visat sig att vissa av insatserna skulle kunna möta ungdomarnas behov på ett bättre sätt. Här skulle tjänstedesign med fördel kunna användas för att få en ökad förståelse i ungdomen och dennes önskemål och behov.

Avslutningsvis menar projektet att målet om att skapa, utveckla och arbeta med insatser metoder och arbetssätt har uppnåtts och varit framgångsrikt i alla tre kommuner på olika sätt. Projektet har medfört möjligheten att få pröva sig framåt har varit stort och en stor del av det innovativa tänkandet har lagts på koordinatorerna själva samtidigt som dess insatser har påverkat de andra målen projektet satte upp inför starten av UNGSAM.

Fler ungdomar i arbete eller studier (alt i rätt ersättning):

Som tidigare nämnts anvisades totalt 96 ungdomar till UNGSAM under projekttiden. En ytterst liten del, dvs tre ungdomar förvärvsarbetade enligt mätningen i samband med att de anvisats till projektet. Vid avslut var denna siffra 25. En rejäl ökning av andelen ungdomar som förvärvsarbetat efter att de deltagit i projektet. Likaså ökade även de ungdomar som vid start studerade från 19 till 25. Att siffran med studerande ungdomar är så pass mycket högre än de som förvärvsarbetade vid start av projektet kan härledas till att många av ungdomarna anvisats av KAA och studerade enstaka kurser eller delvis på gymnasienivå. Att ökningen av andelen studerande ungdomar procentuellt är lägre än de som förvärvsarbetar har enligt projektet att göra med att flertalet ungdomar i projektet önskat stöd i att finna ett arbete snarare än vidare studier.

En del av målsättningen med projektet var att fler ungdomar utöver arbete och studier också skulle komma ut i rätt ersättning. Här visar statistiken att andelen ungdomar med

aktivitetsstöd från Arbetsförmedlingen ökat rejält från fem till arton ungdomar. En slutsats av detta borde vara att många ungdomar antingen inte har varit inskrivna på Arbetsförmedlingen, eller varit det men inte varit medvetna om att de kan söka aktivitetsstöd för sitt deltagande. Med koordinatorens och deras insatser har fler ungdomar erhållit den möjligheten som utöver bara ersättning även har gett ungdomarna en möjlighet till stöd genom programinsatser på Arbetsförmedlingen. Projektet menar även att detta visar sig i att andelen ungdomar som ser sig som arbetssökande har ökat vilket utifrån de krav som ställs i att vara med i programmen på Arbetsförmedlingen.

Samtidigt visar även resultatet i mätningen att andra offentliga ersättningar, aktivitetsersättning och sjukpenning, där ungdomen genom en sådan ersättning blir självförsörjande inte har förändrats efter UNGSAM utan ligger kvar på samma nivå. Projektet menar att olika slutsatser kan dras till varför en ökning av ungdomar i denna grupp inte har skett. Först och främst kan det bero på vilka ungdomar som har anvisats och vilka som främst har valt att anvisa till projektet. Samtidigt behöver man också fundera på om UNGSAM sågs som ett projekt för denna målgrupp och om det i sådana fall kanaliserades ut till de som kunde anvisa. Det låga antalet anvisade från Försäkringskassan och Regionen ger kanske svaret på vilken syn man dels hade på UNGSAM. Koordinatorerna har marknadsfört projektet hos myndigheterna men anvisningsgraden har ändå varit låg. En vidare analys av detta har inte gjorts av projektet men hade varit relevant att göra inför ett liknande projekt i framtiden.

Avslutningsvis menar projektet att projektmålet har uppfyllts i samband med avslut av UNGSAM vilket är glädjande, särskilt för de ungdomar som nu förvärvsarbetar, studerar eller har erhållit ersättningar de har rätt till.

SMARTa-mål

40% av UVAS som skrivs in i projektet ska avslutas till arbete eller studier:

UNGSAM såg 40 % som ett realistiskt mål att uppnå utifrån de förutsättningar varje projektägare stod inför vid projektets start. Med en koordinator i varje kommun och med stöd av andra medlemmar i förbundet skulle projektmålet kunna uppnås. Resultatet visar att så också blev fallet då totalt 49 av de 80 ungdomarna antingen arbetar och/eller studerade vid projektets avslut. Detta motsvarar 61 % av de inskrivna ungdomarna som har gått vidare till arbete eller studier. Projektet uppnår därmed målet om att 40 % av UVAS antingen har arbete eller studier efter avslutat deltagande med god marginal. Att en så stor andel av ungdomarna går vidare till arbete och/eller studier är glädjande och det visar också på att många ungdomar önskade det resultatet med sitt deltagande i UNGSAM. Detta medförde även att de insatser som skapades främst var riktade mot att få ut ungdomarna på arbetsmarknaden eller till studier.

Andelen UVAS som uppbär försörjningsstöd ska minska (kommunerna mäter sitt respektive ingångsvärde vid projektstart):

Projektmålet, att minska ungdomarna på försörjningsstöd är det mål som UNGSAM dessvärre inte uppnår vid avslutet av projektet. Även om ekonomiskt bistånd i alla tre

kommuner har haft flest anvisade till UNGSAM och statistiken visar att andelen anvisade ungdomar med försörjningsstöd efter projektets avslut nära har halverats har andelen ungdomar totalt sett i de tre kommunerna inte minskat. Det är dock viktigt här att reflektera över att UNGSAM endast har arbetat med de ungdomar projektet har fått anvisade, vilket är 43. Det motsvarar inte alla de ungdomar, aktuella i den totala gruppen vid de olika mätningarna. Vissa ungdomar som har försörjningsstöd har av anvisande part inte bedömts vara aktuella för insatser i projektet vilket har gjort att de inte anvisats men samtidigt ingår i statistiken för det totala antalet. Även yttre faktorer kan påverka att andelen ungdomar med försörjningsstöd ökar i de olika kommunerna.

Att lyfta fram dock är att det finns skillnader kommunerna emellan när det kommer till försörjningsstöd. Alla tre kommuner har gjort olika resor under projektets gång och andelen ungdomar aktuella på försörjningsstöd har ökat i både Ljungby och Älmhult men minskat i Markaryd sedan projektets start. I Markaryd minskade andelen ungdomar med över 60 % sedan projektets start samtidigt som projektet i sin helhet visar på en ökning med 6 %. Samtidigt visade även statistiken från Markaryd att alla de 18 ungdomar, inskrivna på Ekonomiskt bistånd vid start av projektet redan var avslutade när UNGSAM avslutades. Mer än hälften av ungdomarna hade då fått insatser av UNGSAM. Slutsatsen här är att framgången i minskningen av antalet ungdomar på Ekonomiskt bistånd särskilt får tillskrivas det arbetssätt koordinatören deltog i att ta fram tillsammans med både Arbetsmarknadsenheten och Ekonomiskt bistånd.

Avslutningsvis menar dock projektet att även om målet inte har uppnåtts så ses det dock som en framgång att man med de ungdomar projektet har fått anvisade från Ekonomiskt bistånd har lyckats att få mer än hälften av dessa vidare till annan försörjning efter avslutat deltagande i projektet.

Effektmål

Ungdomars motivation och inställning till att påbörja, återuppta eller slutföra studier ökar:

Många av de ungdomar som anvisats till projektet har kommit från skolan värld. Samarbetet med KAA ansvarige i kommunen har varit vitalt för att uppnå det resultat som projektet gör när det kommer till ungdomar och studier. En stor grupp ungdomar var studerande vid start av projektet men ännu fler var det när de avslutat sin tid i projektet. Ett kvitto på att koordinatörerna med sina insatser lyckats få ungdomarna att påbörja, återuppta och i vissa fall till och med hinna avsluta sina studier. Alla tre kommuner delar samma bild rörande de studerande ungdomarna, att det är viktigt med ett upparbetat samarbete med KAA och att det i vissa ungdomars fall är bättre för deras motivation och inställning att de studerar i andra lokaler än skolans.

Dessutom har KAA:ns placering på Arbetsmarknadsenheterna i Älmhult och Ljungby visat sig vara framgångsrik. Det ger möjlighet att visa på andra perspektiv, kopplade till arbetsmarknaden för ungdomarna. Det skapar även en mer naturlig övergång för någon att ta vid efter det att ungdomarna av olika anledningar inte längre väljer att studera. Samtidigt borde det även kunna minska risken för att någon ungdom blir hemmasittare efter avslutade studier då någon från kommunen kan finnas där för att fånga upp ungdomen och därmed riskera att denne inte faller mellan stolarna.

Vidare får nämnas att vikten av bra samarbete med andra viktiga aktörer för ungdomarna, så som exempelvis studie- och yrkesvägledare är viktiga komplement till samarbetet med KAA:n. Projektet har noterat att ju fler personer som är aktuella runt ungdomen, ju större chans att denne tar sig vidare i sina studier. Fler personer runt ungdomen ger även KAA:n en möjlighet till utbyte inom områden som denne inte besitter lika stor kompetens i. Detta gäller såklart i motsatt riktning också. Projektet ser att UNGSAM kan ha varit med i att belysa en eventuell frågeställning om ansvaret endast ska ligga hos KAA:n eller om denne snarare ska vara spindeln i nätet i ett multikompetent team som omgärdar ungdomen. Projektet gör slutsatsen att så borde vara fallet och uppmuntrar kommunerna att utreda denna fråga vidare.

Avslutningsvis menar projektet därmed att målet att ungdomarna ska påbörja, återuppta eller slutföra sina studier då andelen studerande ungdomar har ökat vid projektets slut och att de insatser, generella för alla kommuner eller riktade insatser som Ljungbys samarbete med gymnasieskolan eller Markaryds arbete med information till ungdomar som ska ta studenten har visat sig effektiv i att uppnå projektmålet. Vi kan också genom projektets utvärderingssystem, "Trappan" se att deltagarna gjort stegförflyttning mot arbete och/eller studier. Stegförflyttningen bör enligt projektet kunna kopplas till målgruppens ökade motivation.

Avslutande slutsatser om UNGSAM och tankar om implementering

Utöver en redogörelse av slutsatserna kopplade till projektmålen ämnar UNGSAM avslutningsvis att dela med sig av sina slutsatser kopplade till målgruppen och anvisningarna, projektorganisation samt ålders- och könsfördelningen. Även om detta inte har varit uttalade mål att redogöra för i projektet är det ändå viktiga slutsatser att lyfta som kan vara behjälpliga vid kommande projekt inom Samordningsförbundet.

Målgrupp och anvisning:

Projektets målgrupp bedömdes som bred i den aspekten att den inkluderade i princip alla ungdomar i åldersgruppen 16–24 år oberoende av behov, bakgrund, kön, etnicitet etc. Den breda målgruppen bedömdes garantera ett konstant inflöde av ungdomar från alla medlemmar i förbundet. Dock blev verkligheten annorlunda där kommunerna stod för den absoluta majoriteten av anvisningarna till UNGSAM. En slutsats i att så blev fallet kan ligga i att det var kommunerna som var koordinatörernas arbetsgivare, deras placering var inom de kommunala Arbetsmarknadsenheternas lokaler och deras närmsta kollegor arbetade inom kommunen. Samtidigt fanns både KAA och Ekonomiskt bistånd nära till hands. I Markaryd och Ljungby var exempelvis cheferna för koordinatören även chefer för Ekonomiskt bistånd under hela eller större delen av projektet samtidigt som cheferna i Ljungby och Älmhult också var chefer för den KAA ansvarige. Detta gjorde att UNGSAM ständigt var aktuellt på ett annat sätt som det kanske inte var inom andra medlemmar verksamheter.

Målgruppen befann sig dock även inom de andra medlemmarnas verksamheter och som projektägare för UNGSAM hade Arbetsförmedlingen en nära koppling till projektet och sågs som en stor anvisningspart inför projektets start. I alla de tre kommunerna fanns även vid projektets start en upparbetad kontaktväg i form av olika ärendeforum där

Arbetsförmedlingen medverkade. Arbetsförmedlingens förutsättningar förändrades dock avsevärt i och med de varsel av uppsägning som ålades myndigheten budgetår 2019. Detta bidrog till att Arbetsförmedlingen ej hade personella resurser till att delta i den utsträckning som planerats vid ingång i projektet, då förutsättningarna avseende personella resurser var mer fördelaktiga.

Detta fick en negativ inverkan på projektet, inte bara genom att färre andel ungdomar anvisades från Arbetsförmedlingen men också att koordinatorens samverkan med myndigheten blev mindre än önskat. Då profilen för projektet tidigt blev inriktad mot arbetsmarknaden såg koordinatorens Arbetsförmedlingen som en viktig part i att nå målet för ungdomarna att komma ut i arbete. Alla tre koordinatörer önskade ett mer operativt stöd från förmedlare på Arbetsförmedlingen under projektets gång men har samtidigt förståelse för hur situationen har sett ut på myndigheten under projektiden. Samtidigt ska nämnas att det gjordes insatser i Markaryd och Ljungby tillsammans med Arbetsförmedlingen där man vid ett tillfälle genomlyste de individer som då var aktuella på myndigheten och hade gemensamma träffar för att erbjuda ungdomar möjlighet att delta i UNGSAM. Dessvärre gav insatsen inget resultat. Dock hade man i Markaryd vid två tidigare tillfällen gjort samma typ av insats. Vi de mötena blev majoriteten av de ungdomar som anvisades till projektet från Arbetsförmedlingen till UNGSAM i Markaryd aktuella.

Det har även visat sig svårt att få anvisningar från Försäkringskassan och Regionen under projektiden. En reflektion rörande detta är att det idag inte finns någon naturlig plattform att möta dessa aktörer på där UNGSAM har kunnat marknadsföras, vilket kan ha påverkat andelen anvisningar till projektet. Projektet kanske även har setts som fel målgrupp för ungdomarna att delta på. Samtidigt ligger det också på koordinatorens och myndigheterna själva att marknadsföra projektet, insatserna som erbjuds och att göra detta flera gånger under projektets gång för att hålla kunskapen om UNGSAM levande. En slutsats är att det behöver göras fler insatser i framtida projekt med liknande utformning för att inkludera alla medlemmarna lika mycket så att anvisningar kommer regelbundet och med lika stort inflöde från alla håll.

Projektorganisation:

Projektet har som tidigare nämnts bestått av tre projektmedarbetare, med titeln koordinator, som varit placerade och anställda av respektive kommun. Kommunerna kunde sedan välja vart i organisationen som koordinatören skulle placeras. Inledningsvis var det endast i Ljungby som koordinatören placerades på Arbetsmarknadsenheten men kort efter följde även Markaryd och Älmhult denna placering. Att vara placerad på Arbetsmarknadsenheterna har visat sig vara framgångsrikt, särskilt med arbetet att uppfylla de uppsatta projektmålen. Samtidigt kan det ha lett till att andra aktörers i kommun och stats deltagare kan ha fått mindre fokus. Men då flertalet projektmål var riktade mot arbetsmarknaden och det sedan under projektets tid visat sig att majoriteten av ungdomarna främst var intresserade av ett arbete ser alla kommunerna att det var helt rätt att placera koordinatörerna på Arbetsmarknadsenheterna, även om mycket fokus då lades på just arbete och studier.

I projektansökan ämnade också projektet till att ett utbyte kommunerna emellan av goda idéer, insatser och metoder skulle göras kontinuerligt. Som ett led i detta skulle koordinatörerna regelbundet träffas och utbyta erfarenheter. Det skulle även, om behov uppkommit gå att arbeta över kommungränserna. I uppstarten hade projektet i de 3 kommunerna ett tätt samarbete, men efter att arbetet påbörjats med att träffa deltagare blev träffarna mellan koordinatörerna färre. Detta resulterade i att samarbetet blev drabbat, även kring dialogen om gemensamt arbetssätt och metoder.

Andra året av projektet gjordes det ett omtag där kontinuerliga träffar styrdes upp koordinatörerna emellan vilket gjorde att samarbetet blev bättre. Slutligen menar projektet att koordinatörerna, även om det var kämpigt i början i varje kommun har kunnat ta till godo av varandras erfarenheter och av de testade arbetsmetoderna. Detta har resulterat i att de har fått en god insyn i varandras insatser, metoder och arbetssätt och haft möjligheten att pröva dessa om möjligheten funnits i sina egna kommuner. Det ska också nämnas att det inte har förekommit några insatser över gränserna där koordinatörer från olika kommuner arbetat i de andra.

Projektet vill med bakgrund av ovan skicka med slutsatsen om vikten av att ha en utsedd projektledare, gärna utan geografisk förankring till kommande projekt efter erfarenheterna i UNGSAM. Detta då avsaknaden av en sådan kan ha gjort att samarbetet blev lidande i projektet och tagit tid att bygga upp. Alternativet kan också vara att en av projektägarna tar på sig ansvaret att agera samordnare i projektet.

Styrgruppen i UNGSAM, bestående av kommunerna och förbundschefen har under projektets gång haft regelbundna möten vilka har fungerat bra. Tanken var dock att projektets fjärde ägare, Arbetsförmedlingen skulle vara med på mötena. Detta skedde dock inte och anledningen till detta har givits tidigare i rapporten. Dock menar projektet att avsaknaden av de andra medlemmarna påverkade projektets inriktning och skapade en känsla av ett kommunalt projekt snarare än ett förbundsprojekt. Projektet vill skicka med vikten av att inkludera alla medlemmar i alla projekten, även om man inte är projektägare, något som inte gjordes i UNGSAM och som främst kan ha påverkat genom att andelen anvisningar från alla medlemmar inte var lika hög. Projektet menar på att det i framtiden skulle vara bäst att styrgruppen är kopplad till förbundets beredningsgrupp då alla medlemmar är representerade där. Hur ett sådant upplägg skulle se ut är något som projektet skulle rekommendera beredningsgruppen att utreda och utforma till kommande projekt.

Projektet vill även lyfta med som förslag att det kan vara bra med projekt där kommunerna tar en mindre framträdande roll och någon av de övriga medlemmarna i stället står som arbetsgivare till de som arbetar i projektet. Det kanske skulle minska bilden av att ett projekt främst blir en kommunal angelägenhet, vilket UNGSAM i viss mån skulle kunna liknas vid.

Könsfördelning:

Som nämnt i resultatet visade statistiken på att 82 % av de anvisade varit män i UNGSAM. Koordinatorerna har under projektet varken gjort insatser för att öka andelen män eller kvinnor till projektet då de inte står för anvisningarna. Målgruppen har hela tiden varit 16–24 år oberoende av kön. I efterhand kan projektet se att det av koordinatorerna kanske skulle ha gjorts någon form av insats för att öka andelen kvinnor i UNGSAM. Samtidigt är det dock har varit upp till de som anvisar att bedöma relevansen av ett deltagande i UNGSAM. Projektet kan inte svara på varför de som anvisat deltagare till UNGSAM främst har anvisat män och det blir svårt att dra några slutsatser om de bakomliggande faktorerna kring detta. Projektet kan dock svara ur ett deltagarperspektiv att man inte ser att det har setts av deltagare som ett projekt inriktat mot män och att kvinnor aktuella för UNGSAM således skulle ha tackat nej när det har erbjudits av en sådan anledning. En djupare analys än så har inte projektet gjort av könsfördelningen men resultatet och bristen på eventuellt riktade insatser till de olika medlemmarna för att öka andelen kvinnor bör tas med som en viktig slutsats till framtiden.

Åldersfördelningen:

När det kommer till de äldre ungdomarna som deltagit i projektet varit i har det, till skillnad från könsfördelningen varit relativt spritt, dock med en övervikt mot ungdomar mellan 18 – 21 år om 63 %. Då KAA har varit den näst största anvisningspartnern till UNGSAM har projektet förståelse för att detta åldersspann sticker ut.

En intressant aspekt i det hela är dock att endast 25 % var över 21 år. Här ser projektet att den anvisade gruppen borde ha varit större vid avslut av UNGSAM då man bedömde att en stor del av de så kallade hemmasittarna borde ha funnits i denna åldersgrupp. Här kan nämnas att koordinatorerna dessvärre inte lyckats fullt ut med att nå de ungdomar som är utanför systemet. Målgruppen kan dock, om de inte är aktuella inom någon myndighet vara en utmaning att fånga upp. Samtidigt kan det också vara svårt att veta hur stor målgrupp man har att göra med och något verkligt redskap för att identifiera detta har inte projektet kommit fram till. Marknadsföring i tidningar har gjorts för projektet men getts liten effekt. En slutsats projektet gör är att man kanske skulle ha använt sig av sociala medier i större utsträckning för att marknadsföra projektet och därmed få ungdomar, inte aktuella på myndigheter att bli intresserade och vilja ta kontakt. Detta kanske skulle ha ökat intresset bland de ungdomar som inte är aktuella på några myndigheter.

För att nämna ett exempel som faktiskt fungerade var det i Markaryd de egna kontakterna ungdomar emellan som var mest framgångsrikt. En ungdom, anvisad av en myndighet blev aktuell i UNGSAM och informerade sina vänner att projektet fanns varvid de kontaktade koordinatören. Även föräldrar som har läst i tidningen i både Ljungby och Älmhult har därefter kontaktat koordinatorerna för möjligheter till insatser rörande deras hemmasittande barn. Dessvärre var åldersgruppen som själva eller genom vänner/familj tog kontakt med koordinatorerna få.

Framtiden och slutsatser rörande implementering:

Alla de tre kommunerna ser att projektet har medfört att nya insatser, metoder och arbetssätt har kunnat tas fram och testats på målgruppen. Vissa delar har redan implementerats i olika utsträckning av varje kommun. Ur ett samverkansperspektiv har alla tre kommunerna genom sina Arbetsmarknadsenheter implementerat samverkan mellan KAA och verksamheterna. Detta då samarbetet är viktigt för ungdomarna att ta sig vidare oavsett om det blir via fortsatte studier eller genom arbetsmarknaden.

Både Ljungby och Älmhult har sett Jobbprojekt som en bra metod för att snabbare kunna skapa relation med ungdomarna och att få en bra insikt i deras arbetsförmågor. Båda kommunerna har för avsikt att implementera metoden till viss del.

Vidare kommer Trappan (se bilaga 4) som metod att implementeras i Ljungby för att tydliggöra för deltagaren dess progression, men även för att användas till att mäta resultat av deltagarnas stegförflyttning. Denna kommer att användas delvis till projektets målgrupp, men även till andra målgrupper hos Arbetsmarknadsenheten.

När det kommer till erfarenheter och delar av det innehåll/material som skapades till gruppverksamheter har detta redan implementerats på Arbetsmarknadsenheten i Markaryd och kommer implementeras i Arbetsmarknadsenhets i Ljungbys moduler som startar under hösten 2021.

I Markaryd har även arbetssättet som beskrivits i resultatet redan implementerats och ingått i ordinarie verksamhet under hösten 2019 och förfinades därefter fram tills projektets avslut. De mer specifika insatserna riktade mot ungdomar som punktinsatsen för studenterna är också något som tas med och implementeras inom Arbetsmarknadsenheten och kommer fortsätta därigenom.

Avslutningsvis kan det noteras att det endast är kommunerna som tar med sig eventuella implementeringar från projektet. Projektet ser återigen inte detta som konstigt i sig utifrån tidigare resonemang rörande UNGSAM:s placering i verksamheterna.

Rent projektorganisatoriskt finns dock lärdomar avseende bland annat samverkan, anvisning, styrning, redovisning och utvärdering under projektets gång som nämnts i rapporten skulle kunna lyftas och ligga till grund för att alla projekt gör lika inom förbundet.

Bilaga 1

